

แนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี

GUIDELINES FOR THE KNOWLEDGE DEVELOPMENT IN THE ACCOUNTING OF COOPERATIVE IN BANN MANKONG PROJECT, CHANTHABURI PROVINCE

วิชิต เอียงอ่อน^{1*} วชรินทร์ อรรคศรีวร² มาลี แสงจันทร์³ กัลยรัตน์ เจียมโฆสิต⁴

วรารณ ศรีบัณฑิต⁵ ณวี สิงหา⁶ และ ยุทธนา พรคอนันต์⁷

WICHIT AIANGOON¹, WATCHARIN AKKASRIWORN², MALEE SANGCHAN³, KANNYARUT CHAIAMKOSIT⁴,

WARAPORN SORNABUNDID⁵, CHAWEE SINGHAD⁶ and YUTTANA PUKANAN⁷

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการความรู้ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาความรู้การจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารงานของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี 17 แห่ง ๆ ละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 51 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 4 ตอน โดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ของการทดสอบแบบสอบถามทั้งชุดเป็นค่าแอลฟา 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จบการศึกษา ม.6 หรือ ปวช. มีระยะเวลาและประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี พบว่า สภาพปัญหาในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ สหกรณ์ขาดการวางแผนการทำงานที่ดี การบันทึกบัญชีของสหกรณ์ไม่เป็นปัจจุบันและนำส่งงบการเงินไม่ทันตามเวลาที่กฎหมายกำหนด เจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่ได้จบทางด้านบัญชีโดยตรงและขาดประสบการณ์ในการทำงานด้านการบัญชี บางสหกรณ์สมาชิกทำบัญชีกันเอง เนื่องจากขาดงบประมาณในการจ้างและได้รับค่าจ้างต่ำกว่าที่ควร ส่วนด้านความต้องการความรู้ในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมความต้องการอยู่ในระดับมาก ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการด้านการประสานงานและความร่วมมือ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเอกสารและวิธีการจัดการเอกสารของสหกรณ์ โดยมีข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ ดังนี้

1. จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีให้กับ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารงานของสหกรณ์ โดยเจ้าหน้าที่จากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามความต้องการของบุคลากรสหกรณ์ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจ การทำบัญชี ด้านเอกสารและวิธีการจัดการเอกสารทางบัญชี ด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงิน ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี รวมทั้งด้านความร่วมมือและประสานงานอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการสำรวจถึงความต้องการความรู้ของเจ้าหน้าที่บัญชีอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเจ้าหน้าที่บัญชี สหกรณ์เข้า-ออกบ่อย และเพื่อให้ทราบได้ว่าต้องการพัฒนาในเรื่องใดจะได้จัดอบรมตรงตามความต้องการของเจ้าหน้าที่บัญชีสหกรณ์

คำสำคัญ : การพัฒนาความรู้ ; การจัดทำบัญชี ; สหกรณ์

¹⁻⁷ อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีบัณฑิต, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, Lecturer, Faculty of Accountancy (Accounting), Rambhai Barni Rajabhat University

* Corresponding author. Email: ajdonomsin@gmail.com

ABSTRACT

This research aims to study the problems and needs of knowledge. To find ways to improve the knowledge of the accounting of cooperatives in the Ban Khong project Chantaburi province. The sample group used in the study of the research was the managerial position of the Cooperative House Project. Chanthaburi Province, 17 places, each of 3 people, a total of 51 people using a specific selection method. The tool used as a questionnaire was divided into 4 parts by finding the reliability of the questionnaire. (Reliability) of the whole set of questionnaire tests is alpha 0.99. The statistics used in data analysis are percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the respondents Most graduated from grade 6 or vocational certificate, with a period of less than 5 years of work experience. The cooperative lacks a good work plan. The accounting of the cooperative is not current and the financial statements are not delivered in time as specified by the law. Most accountants of the cooperative do not end directly in accounting and lack experience in accounting work. Some cooperative members make accounts themselves. Due to lack of budget for employment and lower wages As for the needs of knowledge in accounting preparation of cooperatives in all 5 aspects, the overall needs are at a high level. Respondents had the most needs for coordination and cooperation, followed by documents and methods of cooperative document management. With recommendations for the development of accounting knowledge of cooperatives as follows.

1. Provide training for knowledge about accounting for Cooperative management positions By officers from the Department of Auditing, Cooperative and other relevant departments According to the needs of all 5 cooperative personnel, namely knowledge, understanding, accounting Documents and methods for managing accounting documents Accounting records and financial statements Tools Accounting equipment Including cooperation and coordination Continuous

2. Should regularly survey the needs of the accounting staff Because the accounting officer Cooperatives come in - out often and to know what needs to be developed. Will arrange training according to the needs of cooperative accounting staff.

Keywords : Knowledge Development ; Accounting ; Cooperatives

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการพัฒนาจากพื้นฐานที่เป็นประเทศเกษตรกรรมสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นชุมชนเมือง เกิดการอพยพ เกิดการสร้างชุมชนเมืองที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วส่งผลให้ไม่มีแผนรองรับปัญหาการเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ เกิดปัญหาความยากจนมากขึ้น รวมถึงความไม่เท่าเทียมกันในการบริหารจัดการขั้นพื้นฐาน ทำให้ประชาชนที่อพยพเข้าเมืองไม่มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและถูกต้อง ส่วนที่มีอยู่แล้วมักเป็นสัญญาเช่า

ระยะสั้นหรือชั่วคราวทำให้เกิดปัญหาการไล่ที่อยู่เสมอ โอกาสในการสร้างความมั่นคงในการตั้งถิ่นฐาน และการมีชีวิตของครอบครัวคนจนในเมืองเป็นไปตามยถากรรม ต้องทำงานหนักมากขึ้น หาเช้ากินค่ำ การเจริญเติบโตของเมืองก่อให้เกิดความแออัด ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม เกิดปัญหาชุมชนแออัด การบุกรุก การกระจายในเมือง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและเมืองต่าง ๆ ทั่วไป (สำนักบริหารที่ราชพัสดุ กรุงเทพมหานคร กรมธนารักษ์, 2557 : 1) จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลจึงมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย

ผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชุมชน โดยดำเนินการโครงการบ้านมั่นคง เพื่อพัฒนาความมั่นคงในการอยู่อาศัยในชุมชนแออัด เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา

สหกรณ์โครงการหมู่บ้านมั่นคงเกิดขึ้นจากการรวมตัวของกลุ่มผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนเดียวกัน และได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ดำเนินกิจกรรมร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สหกรณ์โครงการบ้านมั่นคงมีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อยในเขตชุมชนตามโครงการบ้านมั่นคงเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นคงในการครอบครองที่ดินสำหรับการอยู่อาศัย และพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ที่อยู่อาศัย การพัฒนาองค์กรและชุมชนในด้านอื่น ๆ ทั้ง เศรษฐกิจ สังคม สวัสดิการ และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น นอกจากนั้น สหกรณ์ยังมีหน้าที่ในการจัดทำบัญชี ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2560 ซึ่งสหกรณ์ต้องจัดทำบัญชีและงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและมาตรฐานการบัญชี แสดงข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน กระแสเงินสดที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้การเงิน รวมถึงจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบบัญชีภายใน หนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันปิดบัญชี และเก็บรักษาบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ ซึ่งในปัจจุบัน ความรู้ทางบัญชีและมาตรฐานการบัญชีได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ทำบัญชีของสหกรณ์ทั่วประเทศรวมทั้งพนักงานบัญชีสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคงจังหวัดจันทบุรี ทั้ง 17 แห่ง ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนนายทะเบียนสหกรณ์

จากที่กล่าวมา การจัดทำบัญชีของสหกรณ์ถือว่าเป็นงานสำคัญงานหนึ่ง ในการดำเนินงานของสหกรณ์ ถ้าผู้ที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำบัญชีตามหลักการบัญชีและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2560 จะทำให้การจัดทำบัญชีและการรายงานผลการดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ขาดข้อมูลการบริหารงานที่ดีจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “แนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัด

จันทบุรี” เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการจัดทำบัญชีและศึกษาความต้องการความรู้ในการจัดทำบัญชีและเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาความรู้การจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคงในจังหวัดจันทบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการหมู่บ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาความต้องการความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคงจังหวัดจันทบุรี เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ โดยแบ่งเป็น

1. ด้านสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี
 2. ด้านความต้องการความรู้การจัดทำบัญชีของสหกรณ์
- 5 ด้าน ได้แก่
- 2.1 ด้านความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ของผู้ทำบัญชีและงบการเงิน
 - 2.2 ด้านเอกสาร วิธีการจัดการเอกสารทางบัญชี
 - 2.3 ด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงิน
 - 2.4 ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานบัญชี
 - 2.5 ด้านการประสานงานและความร่วมมือ

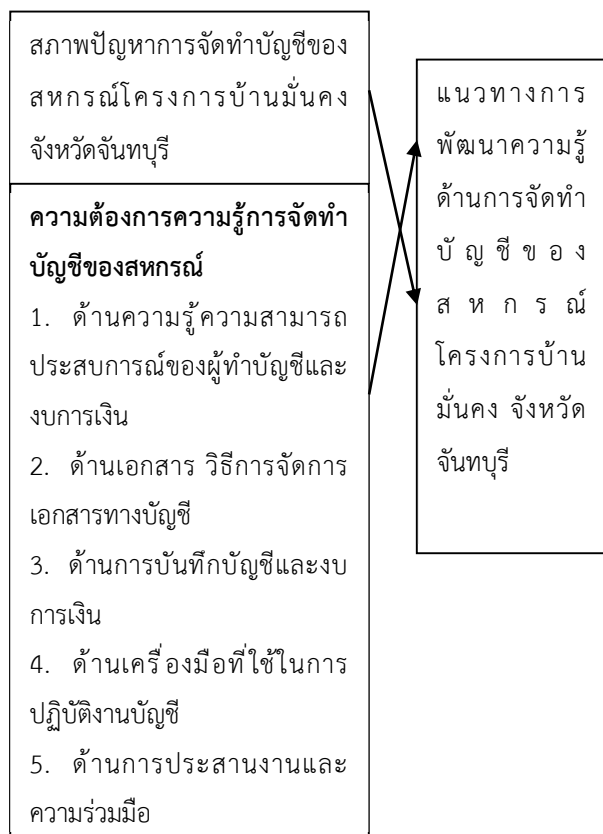
ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยตั้งแต่เดือนเดือนพฤษภาคม-กันยายน พ.ศ.2561

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ คือ สหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 17 แห่ง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดการวิจัย

5	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเนินสูง จำกัด
6	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงสินทรัพย์สอยดาว จำกัด
7	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเกวียนหักพัฒนา จำกัด
8	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเสม็ดงาม จำกัด
9	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงบ่อทองเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา จำกัด
10	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเมืองจันทร์พัฒนา จำกัด
11	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงชุมชนบ้านวัดจันทร์ จำกัด
12	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเพิ่มพูนทรัพย์ จำกัด
13	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเพชรนิยสอยดาว จำกัด
14	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเพิ่มทวีทรัพย์จันทบุรี จำกัด
15	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงศิริธรรม จำกัด
16	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงท่าช้างเจริญยิ่ง จำกัด
17	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงยูเนี่ยนสอยดาว จำกัด

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นผู้ดำรงตำแหน่งบริหารงานในสหกรณ์ที่รับผิดชอบงานของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคงในปัจจุบัน ทั้ง 17 แห่ง ในจังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารงานในสหกรณ์ที่รับผิดชอบงานของสหกรณ์ทั้ง 17 แห่ง แห่งละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 51 คน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : แสดงรายชื่อสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง

ที่	ชื่อสหกรณ์
1	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเมืองจันทบุรี จำกัด
2	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงร่วมใจพัฒนา จำกัด
3	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงรุ่งเรืองพัฒนา จำกัด
4	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเกาะลอยสามัคคี จำกัด

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามระดับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1) ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สภาพปัญหาและความต้องการความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี พร้อมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับงานวิจัย

1.2) กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี โดยสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์และความต้องการความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้าน

มั่นคง จังหวัดจันทบุรี 5 ด้าน คือ 1. ด้านความรู้ความสามารถ และประสบการณ์การทำงานบัญชีและงบการเงิน 2. ด้านเอกสาร วิธีการจัดการเอกสารทางบัญชี 3. ด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงิน 4. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี 5. ด้านความร่วมมือและประสานงาน โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะสำรวจรายการ (checklist) ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการความรู้ด้านการบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม 5 ด้าน คือ 1. ด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ทำบัญชี 2.ด้านเอกสาร วิธีการจัดการเอกสารทางบัญชี 3. ด้านการบันทึกบัญชีและทำงบการเงิน 4. ด้านเครื่องมือที่ใช้ปฏิบัติงานบัญชี 5. ด้านความร่วมมือและประสานงาน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert's Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

- 5 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือจากคณะวิทยาการจัดการถึงประธานสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรีของแต่ละแห่ง จำนวน 17 แห่ง และนำแบบสอบถามแจกให้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 51 คน สหกรณ์ละ 3 คน เมื่อได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) การคำนวณหาข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และสรุปออกมาเป็นร้อยละ (Percentage)

2) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นสภาพปัญหาการจัดการทำบัญชีของสหกรณ์ จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยการนำข้อมูลมาเชิงบรรยายเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการทำบัญชีของแต่ละสหกรณ์ทั้ง 17 แห่ง ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1

3) การคำนวณหาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความรู้ในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี จากแบบสอบถามตอนที่ 3 แต่ละด้านเป็นรายข้อมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลผลของ เบส (Best. n.d : upaged ; ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544:75) และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ระดับความต้องการ

4.51 ถึง 5.00	มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 ถึง 4.50	มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
2.51 ถึง 3.50	มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 ถึง 2.50	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
1.00 ถึง 1.50	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี จากแบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-Ended) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าความถี่ (Frequency) และนำข้อมูลข้อเสนอแนะมาบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพรรณนา เพื่อบรรยายความต้องการความรู้การจัดทำบัญชีของสหกรณ์โดยใช้

- ร้อยละ (Percentage)
- ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
- ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 17 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 และเป็นเพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 และส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 รองลงมาคือ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และมีระดับการศึกษา ม.6 หรือ ปวช. จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 รองลงมาคือ อื่นๆ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 ผู้ตอบแบบสอบถามดำรงตำแหน่ง ประธานสหกรณ์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่บัญชี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 54.90 รองลงมาคือ 6-10 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40

2. ข้อมูลสภาพปัญหาการจัดการทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี พบว่า สภาพปัญหาการจัดการทำบัญชีของสหกรณ์ โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี มีสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง มีปัญหาในการจัดทำบัญชี 6 แห่ง ส่วนใหญ่สหกรณ์ขาดการวางแผนการทำงาน การควบคุมภายในที่ดี รวมถึงการบันทึกบัญชีที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชี พ.ศ. 2560 และหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป การทำบัญชีของสหกรณ์บางแห่งไม่มีการบันทึกบัญชีเป็นประจำทุกวันทำให้ข้อมูลทางบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน ไม่มีการปิดงบบัญชีตามรอบระยะเวลาบัญชีตามปกติ และที่สำคัญเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ขาดความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ในการทำบัญชี นอกจากการทำบัญชีแล้วเจ้าหน้าที่บัญชียังต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับสหกรณ์ และการทำบัญชีของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกทำกันเองเนื่องจากขาดงบประมาณในการจ้างเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีวุฒิหรือประสบการณ์ตรงมาทำ อาจเป็นเพราะขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากค่าจ้างที่น้อยกว่าที่ควร ทำให้งานการบัญชีของสหกรณ์ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กฎหมายกำหนด

3. ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าข้อที่มีความต้องการมากที่สุด คือ ด้านการประสานงานและความร่วมมือ ($\bar{X} = 3.82$)

รองลงมาคือ ด้านเอกสารและวิธีการจัดการเอกสาร ($\bar{X} = 3.72$) ด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ทำบัญชี ด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงิน ($\bar{X} = 3.62$) และด้านที่มีความต้องการน้อยที่สุดคือ ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.51$)

1) ด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ทำบัญชี พบว่า โดยภาพรวมความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความต้องการค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีของสหกรณ์อย่างถูกต้องครบถ้วน ตามระเบียบว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. 2560 ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ การนำเสนอข้อมูลทางการเงินด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อความเข้าใจและชัดเจน ($\bar{X} = 3.69$) ส่วนข้อที่มีความต้องการค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ($\bar{X} = 3.47$)

2) ด้านเอกสาร วิธีการจัดการเอกสารทางบัญชี โดยภาพรวม พบว่า ความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีความต้องการค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการออกแบบและใช้แบบฟอร์ม เอกสารทางบัญชีให้เหมาะสมกับกิจการ ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือ การแยกเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชีได้อย่างถูกต้อง ตามประเภท และหมวดหมู่ทางบัญชี ($\bar{X} = 3.75$) ส่วนข้อที่มีความต้องการค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีของสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.67$)

3) ด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงิน โดยภาพรวม พบว่า ความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความต้องการค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การจัดทำงบการเงินของสหกรณ์ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน พร้อมหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบประกอบอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ การผ่านรายการจากสมุดรายวันขั้นต้นไปฝั่งสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปและในเรื่องการรับรู้รายได้ของสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.76$) ส่วนข้อที่มีความต้องการค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วัสดุคงเหลือ การตรวจนับวัสดุคงเหลือ การตีราคาวัสดุคงเหลือของสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.35$)

4) ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม พบว่า ความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความต้องการค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การใช้ Microsoft office ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาคือ การดูแลเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้อที่มีความต้องการค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การใช้โปรแกรม ระบบบัญชีสหกรณ์

Cooperative Full Pack Accounting Software : FAS ($\bar{X} = 3.27$)

5) ด้านการประสานงานและความร่วมมือ โดยภาพรวมพบว่า ความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณารายชื่อ ข้อที่มีความต้องการค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้ความร่วมมือ ประสานงาน จัดอบรม การทำบัญชีอย่างต่อเนื่องและการประสานงานความร่วมมือระหว่างสหกรณ์กับสหกรณ์ในชุมชนอื่น ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือ คณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือ ให้คำปรึกษา ในการจัดทำบัญชีและผู้สอบบัญชีเข้ามามีบทบาทในการให้คำแนะนำ ในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.84$) ส่วนข้อที่มีความต้องการค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความร่วมมือจากสมาชิกในการทำบัญชี ($\bar{X} = 3.59$)

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ ส่วนใหญ่สหกรณ์ขาดการวางแผนการทำงานที่ดี ขาดระบบการปฏิบัติงาน การควบคุมภายใน การบันทึกบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน และไม่สามารถนำเสนองบการเงินได้ทันตามเวลาที่กฎหมายกำหนด เจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ไม่ได้จบทางด้านบัญชีมาโดยตรง และขาดประสบการณ์ในการทำงานด้านการบัญชี ทำให้การทำบัญชีของสหกรณ์ไม่เป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชี พ.ศ. 2560 และหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยสหกรณ์บางแห่งสมาชิกเป็นผู้ทำบัญชีเอง เนื่องจากขาดงบประมาณในการจ้างเจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีความรู้โดยตรง อาจเนื่องมาจากค่าจ้างที่น้อยกว่าที่ควรทำให้งานการบัญชีของสหกรณ์ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิกานจน์ เกิดประกอบ (2554) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ในจังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี และเจ้าหน้าที่บัญชีมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีไม่เพียงพอ รวมถึงขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารของสหกรณ์ที่ดำรงตำแหน่งประธาน หรือตำแหน่งอื่น ๆ ควรให้ความสำคัญกับงานด้านการบัญชีมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการวางแผนการทำงาน การวางระบบบัญชีของสหกรณ์ รวมถึงการมีระบบการตรวจสอบภายในที่ดี ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะนำการจัดทำบัญชีตามระเบียบนาย

ทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชี พ.ศ. 2560 และหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ดังนั้น สหกรณ์ควรจัดให้มีการอบรมโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้โดยตรง เช่น วิทยากรจากกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์หรือกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นผู้ให้คำแนะนำให้ความรู้ แนะนำกับเจ้าหน้าที่บัญชีทั้งที่เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีโดยตรงของสหกรณ์รวมถึงสมาชิกที่มีส่วนช่วยในเรื่องการจัดทำบัญชี รวมถึงเมื่อมีสถานศึกษาหรือหน่วยงานใดจัดอบรมด้านการบัญชี เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี กรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือหน่วยงานอื่น ๆ ควรส่งเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี เข้ารับการอบรม เพื่อเป็นการเพิ่มประสบการณ์และเป็นการพัฒนาความรู้ด้านการทำบัญชีของสหกรณ์ วิธีการนี้จะส่งผลให้ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ลดน้อยลง

ความต้องการความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของบุคลากรของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้านได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ทำบัญชี ด้านเอกสารและวิธีการจัดการเอกสาร ด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงิน ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน และด้านการประสานงานและความร่วมมือ

1) ด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีโดยภาพรวมความต้องการความรู้ในระดับ มาก บุคลากรของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี มีความต้องการ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีของสหกรณ์อย่างถูกต้องครบถ้วน ตามระเบียบว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2560 มากที่สุด รองลงมาคือ การนำเสนอข้อมูลทางบัญชีด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อความเข้าใจและชัดเจน และความต้องการน้อยที่สุดคือเรื่อง ความรู้และสามารถจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิษฐา ชิวพัฒน์พันธ์ (2555) ศึกษาเรื่อง ความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรส่วนการคลัง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำรายงานเป็นอันดับแรกรองลงมา ต้องการพัฒนาความรู้ด้านการบันทึกบัญชีและการจัดทำทะเบียน และมีความต้องการพัฒนาความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โดยสนใจพัฒนาความรู้ด้วยวิธีการเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรมควรเป็นวันทำการ (จันทร์-ศุกร์) และระยะเวลา 5 วัน

ส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาหรืออุปสรรคคืองบประมาณในการอบรมสัมมนา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารของสหกรณ์ ให้ความสำคัญกับด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ทำบัญชี โดยเฉพาะในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีของสหกรณ์อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามระเบียบว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2560 ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความต้องการมากที่สุด เพราะ การทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคงต้องจัดทำบัญชีตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. 2560 รองลงมาคือ การนำเสนอข้อมูลทางบัญชีที่หลากหลาย เพื่อความเข้าใจและชัดเจน ดังนั้น สหกรณ์ควรจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่บัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการบัญชีของสหกรณ์ โดยเชิญเจ้าหน้าที่ของกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์หรือกรมส่งเสริมสหกรณ์ มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ รวมถึงเรื่องการนำเสนอข้อมูลทางบัญชี จะทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้ที่เกี่ยวข้องงานด้านบัญชีของสหกรณ์ได้รับความรู้และได้รับประสบการณ์การทำบัญชีเพิ่มมากขึ้น เมื่อพบปัญหาการจัดทำบัญชี เจ้าหน้าที่บัญชีสามารถติดต่อสอบถาม หรือขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์โดยตรง วิธีการนี้จะทำให้ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ลดลง

2) ด้านเอกสารและวิธีการจัดการเอกสาร ทางบัญชี โดยภาพรวมความต้องการอยู่ในระดับมาก บุคลากรของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี มีความต้องการความรู้ในการออกแบบและใช้แบบฟอร์มเอกสารทางบัญชีให้เหมาะสมกับสหกรณ์มากที่สุด รองลงมาคือ การแยกเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี ได้อย่างถูกต้อง ตามประเภท และหมวดหมู่ทางการบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวพระศุภรี ทองกลิ่นและคณะ (2558) ศึกษาเรื่องโครงการการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีกองทุนเมือง ชุมชนบางบัว เขตบางเขน เพื่อบริหารจัดการเงินกองทุนเมืองให้มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีชุมชนใช้วิธีการจัดทำบัญชีโดยการจดบันทึกการรับเงินและการจ่ายเงินในสมุดจดบันทึกแต่ไม่ได้ทำการจัดการเกี่ยวกับระบบเอกสารหรือการเชื่อมโยงตัวเลขทางการบัญชีที่เป็นระบบ ในส่วนของกองทุนเมืองนั้นได้มีการจัดทำบัญชีโดยใช้คอมพิวเตอร์สรุปตัวเลขรายรับ-รายจ่ายและนำข้อมูลที่สรุปได้มาจัดทำงบการเงิน ซึ่งจากการจัดทำบัญชีที่ผ่านมาพบปัญหา คือ นักบัญชีชุมชนคนอื่น ๆ ไม่เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดทำบัญชีกองทุนเมืองด้วยคอมพิวเตอร์ประกอบกับเอกสารประกอบการจัดทำ

บัญชีไม่ได้มีการจัดการให้เป็นระบบ สูญหายบ้างหรือ ลืมบ้าง และยอดเงินบางรายการหาที่มาที่ไปได้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับด้านเอกสารและวิธีการจัดการเอกสาร โดยเฉพาะในด้านการออกแบบแบบและใช้แบบฟอร์ม เอกสารทางการบัญชีให้เหมาะสม ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมากที่สุด เพราะการที่สหกรณ์สามารถออกแบบฟอร์มและใช้แบบฟอร์มเพื่อใช้ในการทำบัญชีได้อย่างเหมาะสม เข้าใจง่าย สะดวกต่อการทำบัญชี รองลงมาคือ การแยกเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี ตามประเภทและหมวดหมู่ทางบัญชีได้ ดังนั้น สหกรณ์ควรจัดให้มีการอบรมเรื่องการจัดทำและออกแบบเอกสารประกอบการลงบัญชีเพื่อใช้ในสหกรณ์ การจัดประเภทเอกสาร การจัดเก็บเอกสารทางการบัญชี เพื่อให้การบริหารจัดการด้านเอกสารเป็นไปได้อย่างถูกต้อง และสามารถตรวจสอบได้

3) ด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงิน โดย ภาพรวมความต้องการอยู่ในระดับมาก บุคลากรของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี มีความต้องการความรู้ ในเรื่องการจัดทำงบการเงินของสหกรณ์ ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน พร้อมหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบกำไรขาดทุนและงบประกอบอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา บุญชัย (2553) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชีสหกรณ์ในจังหวัดอุทัยธานี ผลการศึกษาพบว่า พนักงานบัญชีสหกรณ์ในจังหวัดอุทัยธานี ส่วนใหญ่คิดว่าเรื่อง การจัดทำงบการเงินจำเป็นต่อการทำงานมากที่สุด และต้องการพัฒนาความรู้เรื่องการจัดทำงบการเงินมากที่สุด สำหรับวิธีการที่พนักงานบัญชีสหกรณ์สนใจที่จะพัฒนาความรู้ทางการบัญชีคือ การเข้ารับการอบรมสัมมนา ส่วนสาเหตุที่ต้องการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีมากที่สุดคือ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับงานที่ทำ ส่วนปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชีสหกรณ์นั้น พบว่าปัจจุบันพนักงานบัญชีไม่ได้เข้ารับการอบรมสัมมนา และศึกษาต่อ เท่าที่ควรทั้งนี้เนื่องจากปัญหาความไม่พร้อมในเรื่องของเวลา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารสหกรณ์ควรให้ความสำคัญด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงิน โดยเฉพาะในด้านการจัดทำงบการเงินของสหกรณ์ ประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน พร้อมหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบกำไรขาดทุนและงบประกอบอื่น ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมากที่สุด เนื่องจากการทำงบการเงินของสหกรณ์ต้องจัดทำตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2560 และได้รับการ

ตรวจสอบจากกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ทุกปี ดังนั้น สหกรณ์ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์โดยตรงจะทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ได้รับความรู้เพิ่มเติม และแนวทางในการจัดทำงบการเงิน สามารถจัดทำงบการเงินได้อย่างถูกต้องครบถ้วน นำส่งงบได้ทันตามเวลาที่กำหนด และลดปัญหาการจัดทำบัญชีอีกด้วย

4) ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมความต้องการอยู่ในระดับมาก บุคลากรของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง มีความต้องการความรู้ในเรื่อง การใช้ ไมโครซอฟต์ ออฟฟิศ ในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือการดูแลเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิร อ้นวิวัฒน์ (2554) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าปัญหาด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานเป็นปัญหาในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในด้านการใช้ ไมโครซอฟต์ออฟฟิศ ในการปฏิบัติงาน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมากที่สุด ดังนั้น สหกรณ์ควรจัดให้มีการอบรมหรือส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่เปิดอบรม เกี่ยวกับการใช้ Microsoft office ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ได้รับความรู้และประสบการณ์โดยตรง สามารถนำมาปฏิบัติงานได้สะดวก และรวดเร็วมากขึ้น และง่ายต่อการตรวจสอบ

5) ด้านการประสานงานและความร่วมมือมีความต้องการอยู่ในอันดับแรกสุด โดยภาพรวมความต้องการอยู่ในระดับมาก บุคลากรของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรีมีความต้องการให้ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้การประสานงาน จัดอบรมการทำบัญชีและการประสานงานระหว่างสหกรณ์กับสหกรณ์ในชุมชนอื่น รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีได้เข้ามามีบทบาทในการให้คำแนะนำ ในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารสหกรณ์ควรให้ความสำคัญในด้านการประสานงานและความร่วมมือ โดยเฉพาะด้านกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้การประสานงาน จัดอบรมการทำบัญชีและการประสานงานระหว่างสหกรณ์กับสหกรณ์ในชุมชนอื่น ดังนั้น สหกรณ์ควรมีการประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมตรวจบัญชี เพื่อให้กรมตรวจบัญชีเข้ามาแนะนำ และอบรมการทำบัญชีให้กับเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ รวมถึงประสานงานระหว่างสหกรณ์กับสหกรณ์

ในชุมชนอื่น เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำบัญชีของสหกรณ์ เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1) ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของผู้ทำบัญชี สหกรณ์ควรจัดให้มีการอบรม เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีของสหกรณ์อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามระเบียบว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2560 จากกรมตรวจสอบบัญชีและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเรื่องการบันทึกบัญชี การปิดบัญชีและการจัดทำงบการเงินประจำปี เพื่อรับการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านเอกสารและวิธีการจัดการเอกสารทางบัญชี สหกรณ์ควรจัดให้มีการอบรมความรู้ในการออกแบบและใช้แบบฟอร์มเอกสารทางบัญชีให้เหมาะสม และการเก็บรักษาเอกสารทางบัญชี

3) ด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงิน สหกรณ์ควรจัดให้มีการอบรมปฏิบัติการ ในเรื่องการจัดทำงบการเงิน ของสหกรณ์ ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน พร้อมหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบกำไรขาดทุนและงบประกอบอื่น ๆ โดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญจากหน่วยงาน และการอบรมนั้นควรจัดอบรมเป็นรายสหกรณ์พร้อมกับการได้ปฏิบัติจริง

4) ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน สหกรณ์ควรจัดให้มีการอบรม การใช้ ไมโครซอฟต์ออฟฟิศโดยเฉพาะเรื่องการใช้ Microsoft word และ Microsoft Excel หรือส่งเจ้าหน้าที่ออกไปอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีการจัดอบรม

5) ด้านการประสานงานและความร่วมมือ สหกรณ์ควรมีการประสานงานกับกรมตรวจบัญชีและสหกรณ์กับสหกรณ์ในชุมชนอื่น เพื่อได้มีการจัดอบรมร่วมกัน รวมถึงเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำบัญชีของสหกรณ์ และเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในเรื่องการวางระบบการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ เพื่อให้ผู้บริหารของสหกรณ์สามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการบริหารงานของสหกรณ์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2561). *ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วย การบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2560*. (ม.ป.ป.). (ออนไลน์). แหล่งที่มา: https://www.cad.go.th/main.php?filename=regul2_05. สืบค้น 21 พฤศจิกายน 2561.
- [2] กลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์ สำนักจัดตั้งสหกรณ์. (2551). *แนวทางการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ตามโครงการบ้านมั่นคง*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมสหกรณ์.
- [3] เจริญชัย พรไพโรเพชร และคณะ. (2557). *ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี*. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2560.
- [4] ชูติกาญจน์ เกิดประกอบ. (2554). *ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ในจังหวัดอ่างทอง*. ระดับปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- [5] ดาวพระสุทนต์ ทองกลิ่นและคณะ. (2558). *โครงการการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีกองทุนเมือง ชุมชนบางบัว เขตบางเขนเพื่อบริหารจัดการเงินกองทุนเมืองให้มีประสิทธิภาพ*. รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยเกริก.
- [6] ธนิษฐา ชิวพัฒน์พันธุ์. (2555). *ความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลังสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ทุนวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- [7] รัตนา บุญชัย. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชีสหกรณ์ในจังหวัดอุทัยธานี*. ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- [8] ระบบสารสนเทศทางการเงิน. (2561). *รายงานปริมาณธุรกิจและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ สำหรับบัญชีปีล่าสุด*. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (ม.ป.ป.), (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://intranet.cad.go.th/>. สืบค้น 5 เมษายน 2561.
- [9] วุทธิ อันวิวัฒน์. (2554). *ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดนครราชสีมา*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- [10] สำนักงานมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี. (2551). *คู่มือระบบบัญชีสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง*. (ม.ป.ป.), (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://private.cad.go.th/>. สืบค้น 5 เมษายน 2561.
- [11] สำนักบริหารที่ราชพัสดุกรุงเทพมหานคร กรมธนารักษ์. (2557). *คู่มือโครงการบ้านมั่นคงในที่ดิน ราชพัสดุ*. (ม.ป.ป.). (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.treasury.go.th/>. สืบค้น 5 เมษายน 2561.
- [12] สภาวิชาชีพการบัญชี. (2560). *ทักษะทางวิชาชีพบัญชี*. (ม.ป.ป.), (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.tfac.or.th/Article/Detail/66980>. สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2562.
- [13] สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. (2560). *คู่มือการบริหารโครงการสนับสนุนขบวนองค์กรชุมชน ปีงบประมาณ 2560*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.codi.or.th/attachments/article/15690/manual_baanmankong-20560.pdf. สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2562.